

Supercykelstisamarbejdernes finansieringsudfordring

Det virker, hvordan sikrer vi deres fremtid?

Baggrundsmateriale:

Foretræde for Transportudvalget d. 18. marts 2025

Udfordring: Finansieringsgrundlaget forsvinder

Regionernes mulighed for at medfinansiere Supercykelstisamarbejderne forsvinder fra 2026.

For at sikre fortsættelse af Supercykelstisamarbejderne og andre tværkommunale cykelsamarbejder, skal der findes et alternativ til regionernes medfinansiering.

Kort opsummering:

- Som konsekvens af Sundhedsreformen 2024 bortfalder regionernes regionale udviklingsmidler fra 2026. De regionale udviklingsmidler har hidtil medfinansieret de tværkommunale Supercykelstisamarbejder.
- Kommunerne i hovedstadsregionen og Region Midtjylland har sammen med regionerne medfinansieret Supercykelstisamarbejderne. Ved bortfald af regionernes midler er der ikke længere et finansieringsgrundlag for de tværkommunale samarbejder og der er derfor en risiko for, at de falder fra hinanden.
- Cykelstier er hovedsageligt et kommunalt ansvar. For at opnå det fulde potentiale ved regional cykling spiller et tværgående og koordinerende organ, som Supercykelstisamarbejderne, en essentiel rolle.
- Tværkommunale cykelsamarbejder sikrer en strategisk tilgang til udvikling på cykelområdet og skaber vækst i cykeltrafikken.
- Supercykelstisamarbejderne giver stor værdi til kommunerne og er med til at effektivisere og optimere de kommunale cykelplanlæggeres opgaver og ressourcer, fx i form af rådgivning om infrastruktur, hjælp til at søge finansiering og konstruktiv dialog med nabokommuner.

Løsning: Statslig medfinansiering

Det forslås, at det nationale niveau træder til i stedet for regionerne og sikrer finansieringsgrundlaget for tværkommunal cykelsamarbejder fremadrettet.

Kort opsummering:

- Tværkommunale cykelsamarbejder er komplekse på forskellige måder. For eksempel i forhold til størrelsen på det areal som samarbejdet dækker, og i forhold til antallet af kommuner, der skal koordineres i mellem.
- Da kommunerne er primær vejmyndighed på cykelsti-området, er det vigtigt, at kommunerne ser det som værdifuldt at indgå i samarbejderne.

Udkast statslig tilskudsmodel:

Regioner	Arealfaktor tilskud	Tilskud pr. kommune	Udregning tilskud fra stat	Tilskud fra kommuner
Region Nordjylland	275.940 kr.	1.320.000,00 kr.	1.595.940 kr.	0,85 kr. pr. borger
Region Midtjylland	455.455 kr.	2.280.000,00 kr.	2.735.455 kr.	0,85 kr. pr. borger
Region Hovedstaden	89.880 kr.	3.480.000,00 kr.	3.569.880 kr.	0,85 kr. pr. borger
Region Sjælland	252.945 kr.	2.040.000,00 kr.	2.292.945 kr.	0,85 kr. pr. borger
Region Syddanmark	429.310 kr.	2.640.000,00 kr.	3.069.310 kr.	0,85 kr. pr. borger
I alt			13.263.530,00 kr.	

Beregningsfaktorer:

- Arealfaktor: 35 kr./km²
- Kommunefaktor: 120.000 kr./km²

Finansieringsmulighed: EU's SOCIAL CLIMATE FUND (uddybning bilag 1)

EU's social climate fund er en mulighed for at opnå finansiering fra EU til tværkommunale cykelsamarbejder. Det kan ske ved at indtænke cykling som et indsatsområde i den danske Sociale Klimaplan, der skal godkendes juni 2025.

Kort opsummering:

- Den Sociale Klimafond skal sikre en retfærdig grøn omstilling. For at få midler fra Den Sociale Klimafond, skal medlemslande udarbejde en Social Klimaplan, der er udmøntningsgrundlag for midlerne og skal godkendes af EU-Kommissionen.
- Social Climate Fond-midlerne allokere til Danmark udgør i omegnen af 2,9 mia. kr. med 25 % egenfinansiering.
- Vi foreslår, at den danske Sociale Klimaplan skal indeholde mål om at etablere regionale enheder, der skal facilitere tværkommunal cykelplanlægning og udpegning af et strategisk hovednetværk til aktiv transport.
- Vi foreslår ligeledes at Den Sociale Klimaplan skal have som mål at etablere et sådant strategisk udpeget hovednetværk af cykelforbindelser med midler til anlæg og skiltning.

Uddybning

Supercykelstier er en af grundpillerne i den regionale transport

Fordi cykelinfrastruktur primært er et kommunalt myndighedsområde, er der nogle andre præmisser for regionale cykelforbindelser i forhold forankring, planlægning, implementering og organisering, når man sammenligner med de andre regionale transportformer.

STATSLIGE ELLER REGIONALT FORANKREDE INSTITUTIONER

KOMMUNALT 'GENTLEMAN'-SAMARBEJDE

Supercykelstier er flere ting...

Højklassede pendlerruter, som forbinder boligområder og arbejds- og uddannelsesområder samt kollektive transportknudepunkter.

Supercykelstier er også super cykelforbindelser, der skaber sammenhængskraft mellem land, opland og by.

Sammenhængende regionale cykelruter skaber sammen med den kollektive transport et alternativ til bilen.

Sammenhængskraften for den aktive transport mindsker bilafhængighed og transportfattigdom.

Tværkommunale cykelsamarbejder har positiv effekt på cykeludvikling i Danmark

Erfaringer fra de seneste 15 år med supercykelstier i hovedstadsregionen viser, at samarbejde om regionale cykleforbindelser på tværs af kommuner har en meget positiv effekt på cykeltrafikken og cykelfremme. Derudover har samarbejdet også sikret et stort vidensgrundlag om brugerne og effekterne af supercykelstierne.

Nøgletal og resultater Supercykelstisamarbejdet i hovedstadsregionen

Baseret på data fra 8-16 supercykelstier i hovedstadsregionen og Supercykelstisamarbejdets brugerundersøgelse 2024

87 % stigning i
cykeltrafikken i gennemsnit
på ruterne

12 km

12 km cykler brugerne
i gennemsnit pr. tur

14 % af nye brugere
kørte tidligere i bil

20 % cykler
på elcykel

43 % af brugerne har
hjemmeboende børn

64 % af brugerne, der har bil til
rådighed, pendler altid på cykel

53 % pendler lige meget på cykel
om sommeren og om vinteren

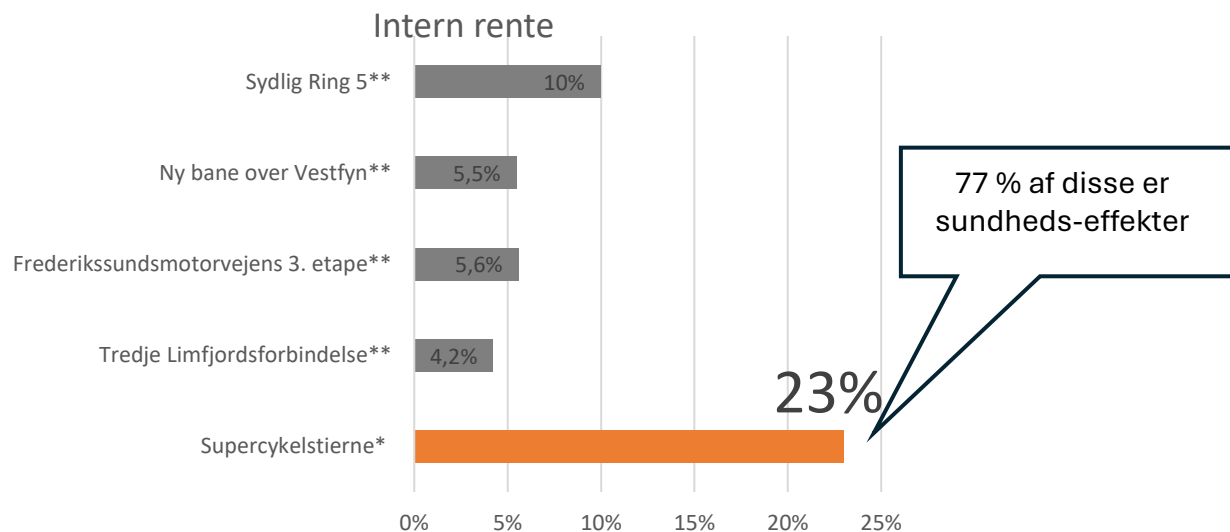

71 % af brugerne er mindre
stressede i hverdagen, når de cykler

Høje samfundsøkonomiske gevinster

Der er høje samfundsøkonomiske gevinster at hente for hele samfundet ved at etablere regionale netværk af supercykelstier. Og langt de fleste gevinster er sundhedsgevinster, som kommer statskassen til gode. Derfor er det ikke kun et kommunalt ansvar at etablere regionale cykelforbindelser.

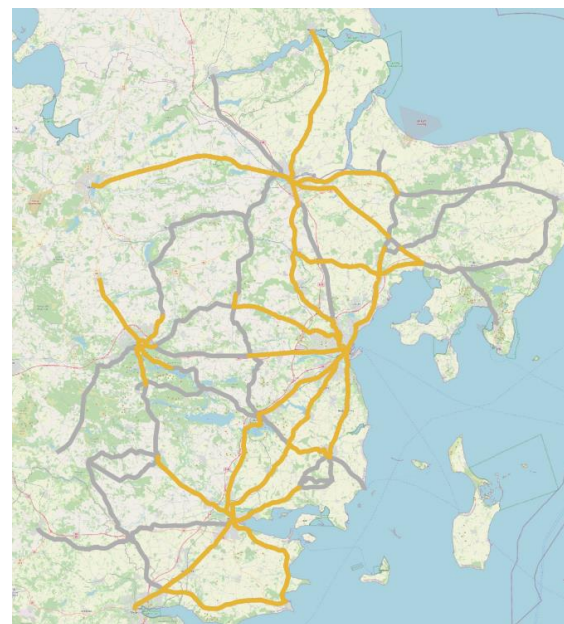
Supercykelstinettet i hovedstadsregionen

*Baseret på DTU's beregninger af Supercykelsiernes visionsnet på 750 km supercykelsti (tidligere visionsnet fra før 2019) fra 2021

** Baseret på Krakas analyse 'Investeringsplan 2030 – en god investering?' fra 2019

Supercykelstinettet i Region Midtjylland

Intern Rente: 5,27 %
ved 50 % udbygget netværk
(535 km)^

^Udregning DTU 2024

Eksisterende tværkommunale cykelsamarbejder i Danmark

*I dag findes der flere tværkommunale
og regionale cykelsamarbejder i
Danmark*

midt
regionmidtjylland

 **SUPER
CYKELSTIER**
Supercykelstisamarbejdet
Region Midtjylland

Erklæring om partnerskab
Cykelalliance Syd

Region Syddanmark

Byregion **FYN**

 Region
Hovedstaden

 **SUPER
CYKELSTIER**
Supercykelstisamarbejdet
i hovedstadsregionen

Fakta: Supercykelstisamarbejdet i hovedstadsregionen

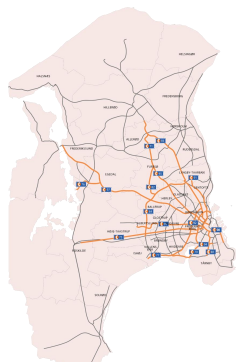
27 kommuner og Region Hovedstaden

Startede i 2009

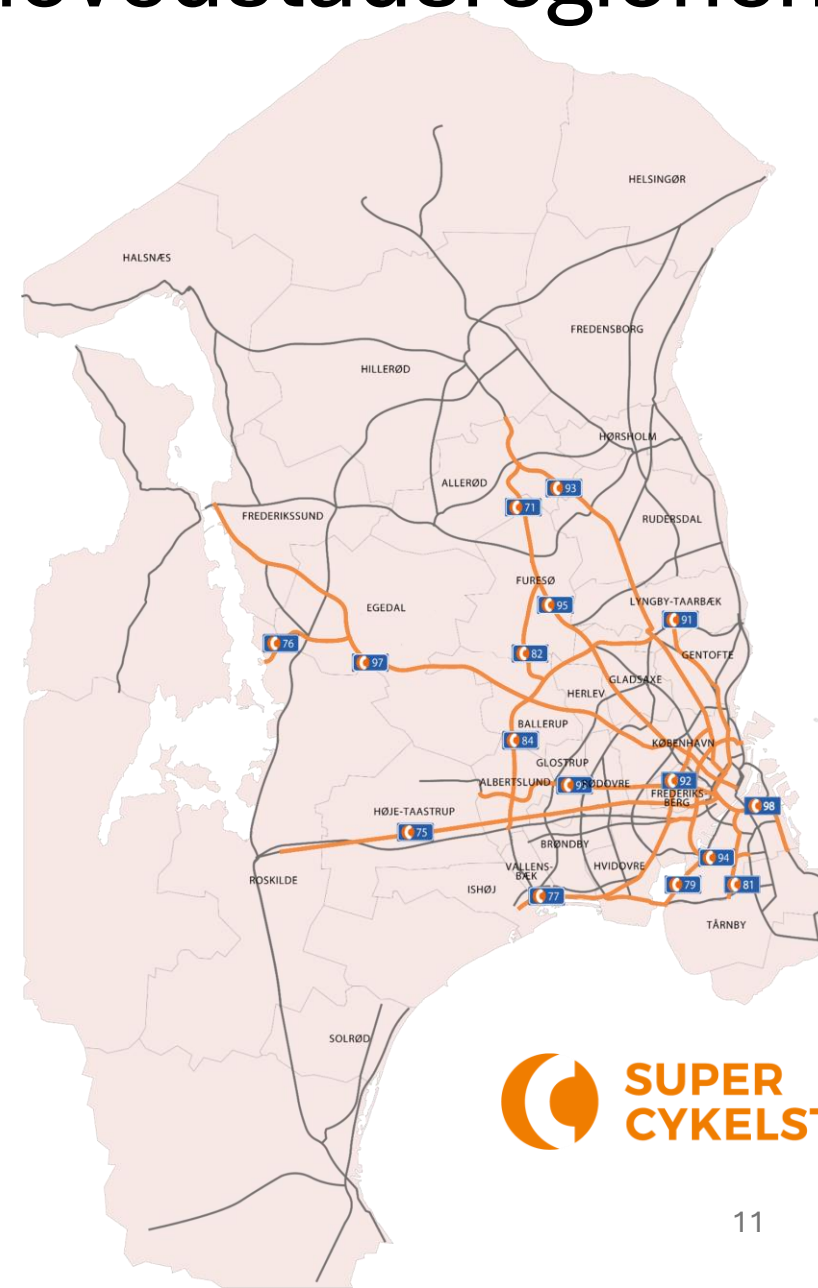
5 fuldtidsansatte (sekretariatet)

16 eksisterende supercykelstier (244 km)

850+ km planlagt supercykelnetværk

Samarbejdet dækker 1.814 km²

Evaluering af Supercykelstisamarbejdet i hovedstadsregionen:

Værdifuldt tværgående samarbejde

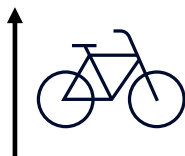
- for kommunerne og for cykeludviklingen i hovedstaden

Støtte, vejledning og rådgivning til kommunale medarbejdere
– særligt anlæg og finansiering

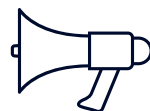
Faciliterer god dialog mellem kommunerne

Positiv effekt på kommunernes generelle arbejde
med cykeludvikling

Indsamling og formidling af viden og dokumentation

Strategiske samarbejder og national politisk talerør

Fakta: Supercykelstisamarbejdet i Region Midtjylland

12 Kommuner og Region
Midtjylland

1 fuldtidsansat (Sekretariatet)

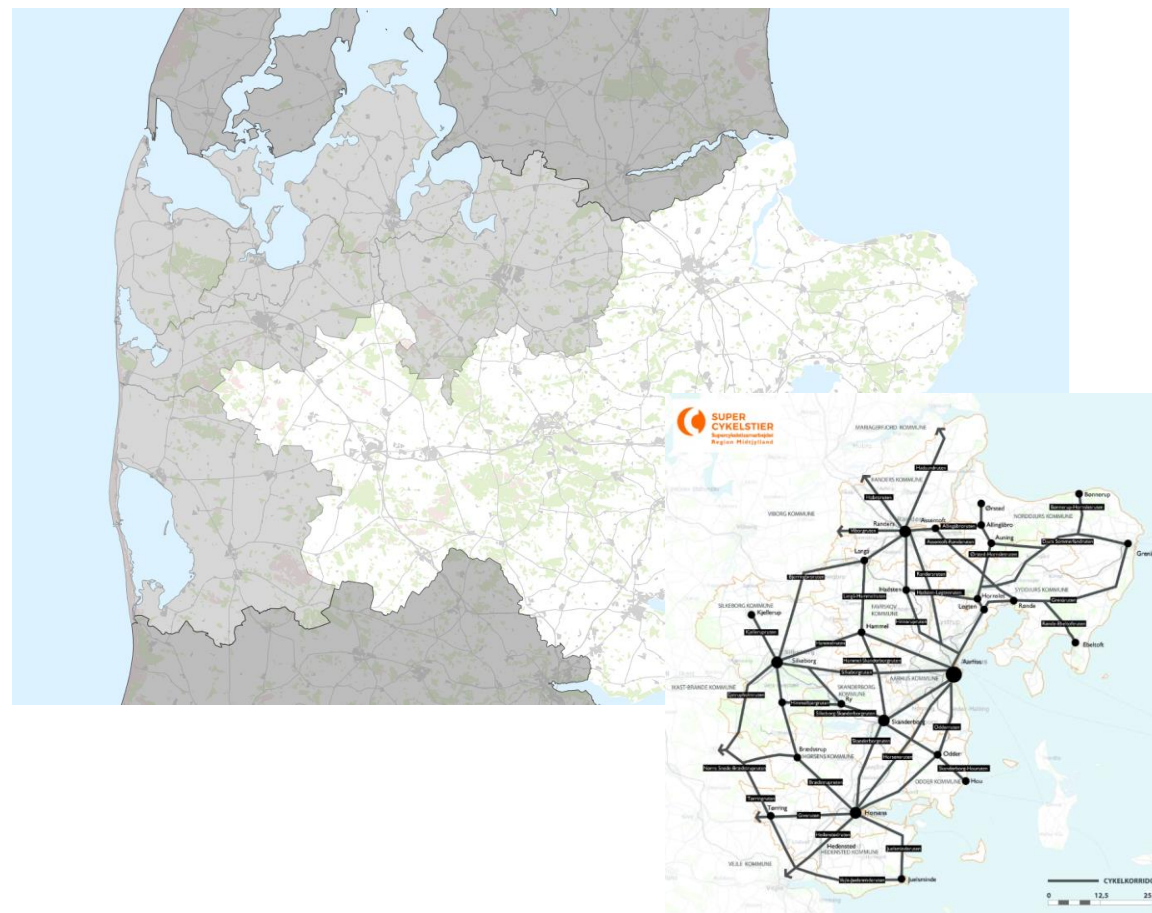
3 år

2 eksisterende (22 km), 1.160 km planlagt
supercykelnetværk

Dækker 7.000 km² af 13.012 km²
Servicerer 12 ud af 19 kommuner, 1.048.436 indbyggere af i alt 1.358.879 i
Region Midtjylland

Evaluering af Supercykelstisamarbejdet i Region Midtjylland :

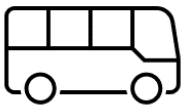
Allerede efter tre år spiller samarbejdet en afgørende rolle for den regionale cykeludvikling for kommunerne såvel som for eksterne samarbejdspartnere

Der udtrykkes en meget stor tilfredshed med samarbejdets indsatser hos kommunerne særligt indenfor ruteplanlægning, vidensdeling og det internæsamarbejde, ligesom der også opleves stor værdi i det eksterne samarbejde

Mange lægger vægt på, at samarbejdet har haft en markant positiv effekt på de kommunale planlæggere og politikeres tværgående samarbejder i forhold til cykelinfrastruktur. Det har også styrket samarbejdsmulighederne med andre regionale transportaktører.

De eksterne samarbejdspartnere udtrykker meget stor tilfredshed med samarbejdet. Alle fremhæver styrken i, at det for dem er nemmere at samarbejde og fælles styrke cykelområdet i Midtjylland, nu da kommunerne er mere koordinerede. Det gør det både nemmere for trafikselskaberne at arbejde mere målrettet med kombinationsrejser.

Fakta: Cykelalliance Syd

12 kommuner

Region Syd står for koordinerende møder

2 år

0 km planlagt

Udpegning af tværkommunale cykelkorridorer på vej

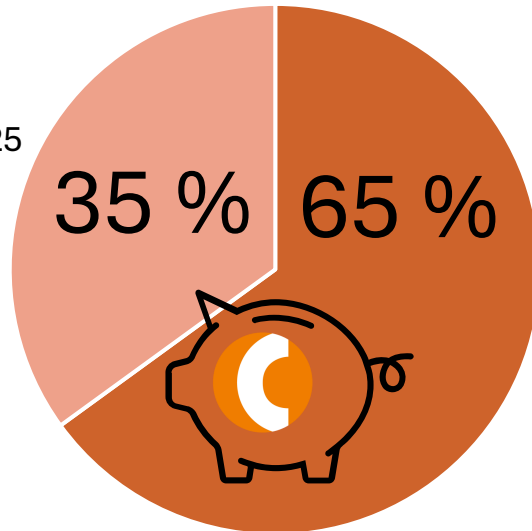

Nuværende finansieringsmodeller

Hovedstadsregionen I alt 4,6 mio. kr. i 2025

Kommunernes andel

- 1,6 mio. kr. om året
- 0,85 øre pr. borger i 2025

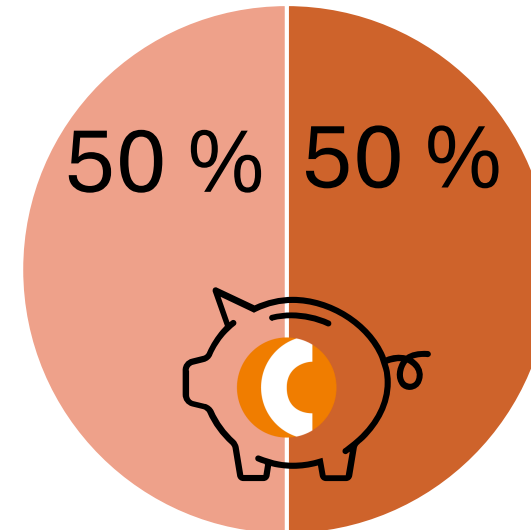
Regionens andel

- 3 mio. kr. om året
- Regionale udviklingsmidler

Region Midtjylland I alt 1,04 mio. kr. i 2025

Kommunernes andel

- 520.000 kr. om året
- 0,57 øre pr. borger i 2025

Regionens andel

- 520.000 kr. om året
- Regionale udviklingsmidler

Økonomiske konsekvenser for kommunerne uden medfinansiering

- Tredobling af kommunernes bidrag i RH
- Fordobling af kommunernes bidrag i RM

Udregning kommunebidrag, Supercykelstisamarbejdet

Supercykelstisamarbejdet Medlemsbidrag 2025		
	Befolk. i alt (2024K4)*	Kommunebidrag
Albertslund	27.963	23.673
Allerød	26.046	22.051
Ballerup	52.517	44.461
Brøndby	40.180	34.016
Egedal	45.514	38.532
Fredensborg	42.108	35.649
Frederiksberg	106.121	89.842
Frederikssund	47.021	39.808
Furesø	42.502	35.982
Gentofte	75.086	63.568
Gldsaxe	71.046	60.148
Glostrup	24.434	20.686
Helsingør	64.021	54.200
Herlev	30.378	25.718
Hillerød	54.715	46.322
Hvidovre	53.759	45.512
Høje-Taastrup	59.005	49.954
Hørsholm	25.085	21.237
Ishøj	24.169	20.461
København	667.535	565.135
Lyngby-Taarbæk	58.938	49.897
Roskilde	91.506	77.469
Rudersdal	57.372	48.571
Rødovre	44.646	37.797
Solrød	24.650	20.869
Tårnby	44.026	37.272
Vallensbæk	18.155	15.370
I alt	1.918.498	1.624.200
Fordelingsnøgle 0,85 kr. pr. borger		
Samlet kommunebidrag 2025		1.624.200

* Kilde: Danmarks Statistik

Supercykelstisamarbejdet Medlemsbidrag uden finansiering fra Region H fra 2026		
	Befolk. i alt (2022K4)*	Kommunebidrag
Albertslund	27.963	67.873
Allerød	26.046	63.220
Ballerup	52.517	127.472
Brøndby	40.180	97.527
Egedal	45.514	110.474
Fredensborg	42.108	102.207
Frederiksberg	106.121	257.583
Frederikssund	47.021	114.132
Furesø	42.502	103.163
Gentofte	75.086	182.253
Gldsaxe	71.046	172.447
Glostrup	24.434	59.308
Helsingør	64.021	155.395
Herlev	30.378	73.735
Hillerød	54.715	132.807
Hvidovre	53.759	130.487
Høje-Taastrup	59.005	143.220
Hørsholm	25.085	60.888
Ishøj	24.169	58.664
København	667.535	1.620.278
Lyngby-Taarbæk	58.938	143.058
Roskilde	91.506	222.108
Rudersdal	57.372	139.256
Rødovre	44.646	108.367
Solrød	24.650	59.832
Tårnby	44.026	106.862
Vallensbæk	18.155	44.067
I alt	1.918.498	4.656.684
Fordelingsnøgle 2,43 kr. pr. borger		
Samlet kommunebidrag uden regional medfinansiering i 2026		4.656.684

* Kilde: Danmarks Statistik

Signe Møller Strandvig
Sekretariatsleder

Mail: str@randers.dk
Telefon: +45 20 26 84 91

Signe Helledi
Sekretariatsleder

Mail: signe.helledi@kk.dk
Telefon: +45 21 32 81 02

